

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Clasa a VI-a
Școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
16 februarie 2019

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Totalul este de 120 de puncte.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A.

Când au venit pe lume alți copii în casa celor care au fost odată, Ursu-i aștepta în ograda Blanșei și-a lui Cuțu-Buțu. A venit la el și-a spus: „Ham-ham!”. Întâia jucărie.

Copiii au crescut cu glasul lui de clopot bun la ureche. Când au început să știe rânduiala pașilor – de pe covor în cerdac și din cerdac în ogradă – Ursu i-a întâmpinat ca un bunic cu patru picioare, negru în loc să fie alb, fără ochelari, fără poveste, fără Barbă-cot, dar ca și cum le-ar fi avut pe toate acestea în ochii și în coada lui însuflețită.

Copiii au aflat că îl cheamă Ursu, ca și pe cei de pâslă din odaia jucăriilor. Și l-au iubit, cu mâna drept în chica lui. La început i-au spus „Usu”, fiindcă litera „r” nu zboară cu una cu două din gura copiilor, dar el i-a priceput și fără „r” și urs le-a fost în toată legea.

Unde-s copiii e și Ursu după ei. Și dădaca, firește. Dar dădaca e o pacoste cu două picioare și porunci în gură, pe când Ursu e o jucărie care umblă fără sfoară, fără roți, lăsându-se și încălecat: întocmai ca bunicii.

Copiii văd în Ursu un Negru-împărat, un Năzdrăvan, un Știe-tot, dar și un Tace-tot.

Câinii se tem de Ursu, oamenii îi știu de frică. Toate fiarele se mistuie din fața lui; chiar și balaurii care pândesc în somn, când latră Ursu la fereastra somnului copiilor, o rup de fugă ca niște păcătoase de pisici.

Ursu e ograda copilăriei în jurul celor mici. Ursu e paloșul lui Făt-Frumos în preajma vitejilor cu inima la o adicăte mai mică decât puricile.

La masă, ce-i mai bun împart cu Ursu, ascunzând sub șervet, când nu-i vede Camica. Orișice, chiar porția de icre negre. [...]

Dimineața, cum se trezesc, la fereastră se duc, să-i facă semn lui Ursu care are bun culcuș în inima lor nouă. Nici poveștile nu-l alungă de acolo, nici jucăriile lui Moș Crăciun și nici tovarășii de joacă.

Ionel Teodoreanu, **Ursu**

B.

De-a lungul timpului, câinii au fost parte din numeroase evenimente notabile. Operațiuni de salvare, misiuni în spațiu, dovezi de curaj – protagoniștii au fost de fiecare dată câini. De astă dată, iată câteva dintre cele mai înduioșătoare povești despre câini, informații relatate de Listverse.

*Saint Bernardul **Bamse** a servit la bordul unei nave norvegiene în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. În ciuda aspectului său blând și drăgălaș, „Bamse” în norvegiană însemnând ursuleț de pluș, câinele era unul foarte dur. Când căpitanul a încercat să îl ia pe Bamse cu el într-o altă misiune, echipajul care, de altfel, crescuse câinele, a amenințat că va părăsi nava.*

Câinele a devenit legendar în Scoția, acolo unde nava a staționat în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, dar și în Norvegia, datorită felicitărilor de Crăciun pe care marinarii le trimiteau acasă. În fiecare an, câinele era asortat cu o pălărie de marinar și fotografiat pentru rudele membrilor echipajului.

Bamse a mers chiar și cu autobuzul, având atârnat de gât un permis de condus special făcut pentru el. Câinele își făcuse un obicei din a-i salva pe marinari sau de a calma spiritele în serile în care discuțiile lor duceau la conflicte.

Cele mai înduioșătoare povești despre câini, www.ziare.com

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării

50 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect, cu privire la textele date.

1. Numărul de sunete din cuvintele *ureche*, *cerdac*, *ochelari*, *picioare* este indicat corect în seria: **5 puncte**
 - a) 4 sunete; 5 sunete; 6 sunete; 7 sunete;
 - b) 4 sunete; 5 sunete; 7 sunete; 7 sunete;
 - c) 5 sunete; 5 sunete; 6 sunete; 7 sunete;
 - d) 5 sunete; 6 sunete; 7 sunete; 7 sunete.
2. Cuvintele care conțin diftong sunt scrise în seria: **5 puncte**
 - a) *copii*, *ureche*, *cheamă*;
 - b) *odaia*, *copii*, *balauri*;
 - c) *fereastră*, *preajma*, *picioare*;
 - d) *dimineată*, *fereastră*, *culcuș*.
3. Sensul cuvântului *fiarele*, din textul A, este: **5 puncte**
 - a) animalele;
 - b) macarele;
 - c) metale;
 - d) lanțuri.
4. Sinonimele contextuale pentru cuvintele *odată*, *porunci* (din textul A), *nave* (din textul B) sunt cuprinse în seria: **5 puncte**
 - a) cândva, reguli, ambarcațiuni;
 - b) demult, ordonă, corăbii;
 - c) repetat, răsună, bărci;
 - d) vechi, îndemnă, vapoare.
5. Antonimele contextuale pentru cuvintele *au venit*, *întâia*, *viteji* sunt cuprinse în seria: **5 puncte**
 - a) au plecat, prima, curajoși;
 - b) au plecat, ultima, lași;
 - c) au sosit, prima, curajoși;
 - d) au sosit, ultima, lași.
6. Fac parte din câmpul lexical al poveștilor toate cuvintele din seria: **5 puncte**
 - a) *Barbă-cot*, *Negru-împărat*, *Năzdrăvan*, *Moș Crăciun*;
 - b) *Barbă-cot*, *Ursu*, *Năzdrăvan*, *somn*;
 - c) *Barbă-cot*, *Negru-împărat*, *Ursu*, *jucărie*;
 - d) *Negru-împărat*, *roți*, *odaia*, *Moș Crăciun*.
7. Părțile de vorbire subliniate în secvența: *Bamse a mers chiar și cu autobuzul, având atârnat de gât un permis de condus special făcut pentru el*, sunt, în ordine: **5 puncte**
 - a) conjuncție, verb auxiliar, pronume reflexiv;
 - b) conjuncție, verb predicativ, pronume personal;
 - c) prepoziție, verb auxiliar, pronume reflexiv;
 - d) prepoziție, verb predicativ, pronume personal.
8. Formele corecte de plural articulat hotărât ale următoarelor substantive din ambele texte date *sfoară*, *șervet*, *căpitanul* sunt cuprinse în seria: **5 puncte**
 - a) sfoarele, șerveturile, căpitanele;
 - b) sfoarele, șervetele, căpitanii;
 - c) sforile, șervetele, căpitanele;
 - d) sforile, șervetele, căpitanii.
9. Verbul subliniat are valoare copulativă în enunțul: **5 puncte**
 - a) *ca și cum le-ar fi avut pe toate*;
 - b) *Unde-s copiii*;
 - c) *e și Ursu după ei*;
 - d) *Ursu e ograda copilăriei*.
10. În enunțul: *Când au început să știe rânduiala pașilor – de pe covor în cerdac și din cerdac în ogradă – Ursu i-a întâmpinat ca un bunic cu patru picioare, negru în loc să fie alb*, există: **5 puncte**
 - a) două predicate verbale și două predicate nominale;
 - b) trei predicate verbale;
 - c) trei predicate verbale și un predicat nominal;
 - d) patru predicate verbale.

SUBIECTUL al II-lea – Lectură și redactare

40 de puncte

a. Înțelegerea textului nonficțional (30 de puncte)

1. Precizează, într-un enunț, două întâmplări ai căror protagoniști au fost câinii. **6 puncte**
2. Transcrie, din primul paragraf al textului B, o secvență care indică *locul* și o secvență care indică *timpul* în care a trăit Bamse. **6 puncte**
3. Menționează, într-un enunț, un motiv pentru care *Bamse* a devenit legendar în Scoția. **8 puncte**
4. Prezintă o informație care ți se pare interesantă din textul B, motivându-ți alegerea. **10 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional (10 puncte)

Scrie un text, de 80 – 120 de cuvinte, în care să prezinți prietenia dintre om și câine, valorificând cele două texte și experiența ta personală sau de lectură.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate

20 de puncte

Redactează un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare care să ilustreze mesajul din textul: *Să-i iubim pe semenii noștri ca pe noi înșine, să măsurăm pe alții cu măsura cu care ne măsurăm pe noi, să prețuim lucrurile și nevoile lor prin cele ale noastre. Când le dorim ceea ce ne dorim nouă și când îi vom feri de ceea ce ne ferim noi, atunci vom împlini legea adevăratei iubiri.* (Confucius)

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să valorifici mesajul textului dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți normele de ortografie și de punctuație.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.